

Aanwezigen: Chaminda Fernando als uitvoerder van de projecten, Jan van der Steen namens de Stichting Kansarmen Sri Lanka en Ferdi Gökşin (auteur van dit artikel).

Eerst zal ik me even kort voorstellen. Mijn naam is Ferdi Gökşin. Ik studeer en ik geef parttime les aan het Helicon als docent dierversorgung. Via mijn oom, Jan van der Steen, ben ik in contact gekomen met de Stichting. Dit jaar ben ik mee naar Sri Lanka gegaan om een nieuwe cultuur te ervaren, om van de natuur te genieten en om kennis te maken met de werkzaamheden van de Stichting Kansarmen Sri Lanka.

We zitten in de tijd van het jaar dat we de start van het regenseizoen meemaken. Eerder heeft het al een aantal maal geregend. De vegetatie is dan om ons heen ook overal hoog en groen.

Samen met Chaminda, Jan en de lokale stichtingen hebben we een aantal nieuwe en oude projecten bekeken:

- scholen met drinkwater en/of sanitatie problemen.
- woongemeenschappen met drinkwater problemen.

Enkele ervaringen opgedaan tijdens dit werkbezoek:

- We zijn op een flink aantal scholen geweest. Al deze scholen hebben een overeenkomst: het sanitair voldoet niet aan de normen. Er zijn minimale sanitaire voorzieningen op school. Daarbij komt het zeer regelmatig voor dat er latrines verstopt zitten. Deze worden dan voor 'niet meer bruikbaar achtergelaten', hier worden Jan en Chaminda niet vrolijk van. De Stichting is op dit moment aan het uitvogelen hoe verstopping voorkomen kan worden door te stoeien met verschillende types van watersloten.

Op de scholen wordt er ook gebruik gemaakt van 'urinoirs'. Dit is een ommuurd hok waar de leerlingen op de grond urineren. De meiden staan dus in hun eigen urine. Hier komt ook nog eens bij dat er vele arme leerlingen zijn die geen schoeisel kunnen betalen. Dit geeft dus een erg onhygiënisch resultaat.

Met slechts een klein bedrag kunnen hier nette duurzame sanitaire voorzieningen gebouwd worden. Dit heb ik zelf kunnen ervaren bij het bezoek aan afgeronde projecten.

- Water is ook vaak schaars op de meeste scholen. Leerlingen halen veelal water uit een put met een emmertje, mits er water in de put staat. Dit betekent dat de leerlingen niets te drinken hebben tijdens een warme dag op school.

Ik heb gezien dat de stichting de hersenen breekt om op elke school een passende watervoorziening te maken. Dit is nog lang niet altijd even eenvoudig maar er is ondertussen een hoop kennis aanwezig. Elke persoon zou beschikking moeten hebben over vers drinkwater.

- Wat voor mij ook een belevenis is geweest, is de opening van de St. Annes school. Deze school is met behulp van de opbrengsten van de kerstmarkt 2008, georganiseerd door het Mondriaan College te Oss, flink opgeknapt. De school heeft nu een drinkwater voorziening. Eerst was er geen drinkwater beschikbaar. En er zijn 7 nieuwe toiletten. De opening werd feestelijk gevierd met een fanfare en diverse optredens van de leerlingen.
- Naast scholen helpt de stichting ook woongemeenschappen. De bezoeken aan deze woongemeenschappen zullen mij waarschijnlijk het beste bij blijven. Een van de woongemeenschappen die we hebben bezocht ligt hoog in de bergen van Kandy.

Hier zijn de inwoners theeplukker van beroep. De bewoners leven in leemhuten of in huisjes van golfplaat en planken. De grondbezitters verbieden de bewoners een afvalberg te maken buiten het dorp. Het gevolg is dat er veel afval verspreid ligt in het dorp. Deze dorpen liggen erg afgezonderd en kunnen niet rekenen op hulp van de overheid en zelf hebben ze totaal niets om te besteden. Hier probeert de stichting met behulp van de bewoners zelf een passende oplossing te vinden om deugdelijk water en sanitair voorzieningen aan te leggen.

Deze reis heb ik als leerzaam en confronterend ervaren. Wat ik ontzettend mooi vind aan de stichting, is dat ze op een groot aantal locaties samen met de lokale mensen duurzame water en sanitaire voorzieningen aanleggen in een vrij rap tempo. De stichting is erg transparant. Het team bestaat uit personen die zich volledig inzetten. Neem bijvoorbeeld Chaminda die 6 volledige dagen per week aan het werk is voor de stichting. Ook houdt de stichting zich bezig met het meest noodzakelijke: water en sanitair. Dit is iets wat lang niet vanzelfsprekend is bij een boel mensen.

Tijdens het werkbezoek heb ik een dagboek bijgehouden. Voor de geïnteresseerden zie: <http://ferdigoksin.hyves.nl/blog>

Ferdi Gökşin

We hebben 20 nieuwe projecten (16 scholen en 4 communities) bezocht, de ene geen drinkwater en de andere minimale sanitaire voorzieningen. Voortdurend zijn we bezig om het onderhoud van de voorzieningen op de scholen te waarborgen. Als er bij de identificatie van een mogelijk schoolproject de nodige problemen zijn, willen wij eerst een onderhoudsplan zien hoe de school het onderhoud in de toekomst wil garanderen.

Op het sanitair rust een soort van taboe: niet over praten en niet naar kijken. Ik schroom niet om de principal (man of vrouw met of zonder sari) met het handje de vieze toiletten in te loodsen. Maar ja, wat moet je als er minimale voorzieningen zijn?

Nu er goede voorzieningen zijn zien we ook dat de school investeert in het onderhoud!

We zijn op uitnodiging aanwezig geweest op de Hettipolaschool om het sanitair in gebruik te nemen, dat gedoneerd is door de collega's van Albert van Hedel van De Lage Landen. Zijn naam, op een gedenkplaat, blijft verbonden met water en sanitatie voor de armste mensen van Sri Lanka.

Op een school met 2000 kinderen heb ik de ouders toegesproken i.v.m. het onderhoud, hygiëne en de toekomst voor hun kinderen. Ter ondersteuning hebben Nilu en Ferdi met lesmateriaal van Aqua for All de eerste gezondheidsles gedraaid. De interactie zorgde voor enthousiaste kinderen.

De band met Education Office is inmiddels aardig verstevigd, kwestie van vertrouwen, duidelijk zijn en afspraken nakomen. De komende maanden zal Chaminda nog vele scholen identificeren, de aanvragen lopen binnen.

Samen met Chaminda enkele bijeenkomsten bijgewoond van communities met een groot drinkwater probleem. Hiermee proberen we draagvlak te creëren, de lokale mensen moeten ook een financiële bijdrage leveren en dan is het belangrijk dat iedere familie meedoet. Dit is de beste manier om te bewerkstelligen dat het hun project wordt.

Bij ieder project hebben we onze kritische voorwaarden, graag laten we de nieuwe projecten "rijpen". We zorgen ervoor dat, na identificatie, de lokale belanghebbenden aan zet zijn en ondertussen wachten wij rustig af wat er gaat komen. In totaal zijn deze nieuwe projecten begroot op ongeveer 75.000 Euro. We hebben er alle vertrouwen in dat dit in 2010 gaat lukken. Waarom? Omdat het gewoon moet gebeuren! Wij weten wat we willen en wij weten wat we kunnen.

Jan van der Steen

Voor meer informatie zie: www.kansarmensrilanka.nl